

поширюється національне законодавство про захист прав споживачів. Авіаперевізник несе відповідальність за втрату або шкоду заподіяну під час перевезення пасажирів, багажу, вантажу та пошти відповідно до вимог і правил, що закріпили таку відповідальність. А пасажир, власник багажу та вантажу, в свою чергу, мають право на компенсацію у разі відмови у перевезенні, скасування чи тривалої затримки рейсу, пошкодження або втрати багажу або вантажу.

Сучасні тенденції розвитку як міжнародних повітряних перевезень, так і вітчизняних стрімко зростають. Україна працює над підвищенням державних соціальних стандартів транспортного обслуговування населення. Практика діяльності українських та іноземних авіаперевізників свідчать про те, що авіаперевезення є сучасним та витребуваним способом переміщення пасажирів, а також, зокрема, їх багажу. Тому і розвиток національного та міжнародного регулювання договору авіаперевезення сприяє збільшенню кількості таких перевезень, шляхом постійного розвитку та вдосконалення.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-XII // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

2. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28 травня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_594.

3. Уразова Г.О. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності авіаперевізника за порушення умов договору перевезення пасажирів та багажу / Г.О. Уразова // Problems of legality. – 2016. – С. 32–39.

УДК 349.41 (043.2)

Просверякова О.В., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Жмур Н. В., к.ю.н.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЩОДО ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

У контексті світових глобалізаційних та інтеграційних процесів в Україні, є реформування екологічних правовідносин з огляду на міжнародні та європейські стандарти охорони довкілля і

забезпечення екологічної безпеки, а також імплементація екологічного законодавства України до європейського законодавства про охорону навколишнього середовища. Позитивною тенденцією у данному контексті стало прийняття довгоочікуваного Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року [3].

Закон впроваджує нову європейську модель процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) замість екологічної експертизи, передбаченої Законом «Про екологічну експертизу», що в свою чергу, втрачає чинність.

Крім того, Закон впроваджує зобов'язання, передбачені Угодою про асоціацію з ЄС, а також дозволить забезпечити на належному рівні виконання Україною низки інших міжнародних зобов'язань.

Процедура ОВД спрямована на попередження та запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

На сьогоднішній день, надзвичайно актуальною є постановка питання про правові засади здійснення оцінки впливу на довкілля, її зміст, сутність характеристики та особливості тощо. Саме це і обумовлює актуальність даного дослідження. Метою даного дослідження є аналіз поняття, змісту, юридичної природи та особливостей оцінки впливу на довкілля в Україні [1, с. 60].

У відповідності до юридичної конструкції, закріпленої Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», оцінка впливу на довкілля визначається як процедура, що передбачає: підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення; аналіз уповноваженим органом інформації, наданої у звіті з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля; врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності [3].

Тобто, зміст оцінки впливу на довкілля визначається через призму послідовних стадій її проведення зі складанням висновку оцінки впливу на довкілля. Водночас, у даному контексті досить слушним і необхідним є саме п. 5 ст. 2 Закону України «Про оцінку

впливу на довкілля», де вказується і про необхідність врахування висновку оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності [3].

Отже, таким чином можна констатувати значимість цієї процедури постфактум і її вплив на прийняття кінцевого екологічно значимого рішення. Тому, оцінка впливу на довкілля – це процес прийняття екологічно значимого рішення.

Якщо порівнювати попередню модель оцінки впливу на навколишнє природне середовище, яка існувала в Україні до 2017 року, з сьогоднішнім, то була лише черговим етапом підготовки передпроектної чи проектної документації для більш складного і важливого процесу – проведення державної екологічної експертизи, то в сучасних реаліях законодавець змінив акценти і визначив оцінку впливу на довкілля як автономний та невід’ємний процес прийняття екологічно значимого рішення із залученням громадськості та врахуванням її потреб, інтересів [2].

Саме на таких засадах ґрунтується ідеологія оцінки впливу на довкілля у США та країнах ЄС: перш за все на альтернативності господарських рішень протягом усього процесу їх прийняття від задуму (ідеї) і до вирішення питання про їх практичну реалізацію з метою оптимізації і раціоналізації, насамперед, капіталовкладень і уникнення безрезультатних витрат економічних ресурсів, а також на тому, що ці рішення формуються і змінюються в залежності від результатів здійснених оцінок впливу [4, с. 100].

Отже, зміст оцінки впливу на довкілля свідчить про її поліфункціональне значення. Зокрема, оцінку впливу на довкілля слід розглядати через призму таких її характеристик як: самостійну та автономну функцію екологічного управління; підставу для провадження планованої діяльності чи відмови у її провадженні; гарантію забезпечення екологічних прав та інтересів громадян; форму участі громадськості при прийнятті екологічнозначимих рішень.

Такий багатопрофільний юридичний зміст оцінки впливу на довкілля однозначно свідчить про її надзвичайну важливість та значимість у механізмі охорони довкілля.

Література

1. Антонюк У.В. Громадська екологічна діяльність як гарантія забезпечення екологічних прав в Україні / У.В. Антонюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 35. – Ч. 1. – Том 2. – С. 69-72.

2. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості: аналітичний порівняльний огляд європейського й українського законодавства та

рекомендації щодо впровадження європейських стандартів в Україні. / Єжи Єндровська, Єлизавета Алексєєва, Дмитро Скрильніков. – Львів: ЕПЛ, 2013. — 96 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.irf.ua/files/ukr/programs/euro/eu-2013-10-21.pdf>

3. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23 травня 2017 р. № 2059-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

4. Третяк Т.О. Процедура визначення видів діяльності та об'єктів, що підлягають оцінці впливу на довкілля в Україні / Т.О. Третяк // Право і громадянське суспільство. – 2016. – № 1. – С. 112-127.

УДК 347.82 (043.2)

Процишин І.І., студентка,
Київський університет права,
Національна академія наук України, м. Київ
Науковий керівник: Коверзнева Г.П., к.ю.н., доцент

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Міжнародно-правова регламентація повітряних перевезень пасажирів і вантажів, як зазначає О. П. Радчук, розвивається на базі загальних принципів міжнародного повітряного права, найважливішими з яких є принцип повного суверенітету держави над її повітряним простором, принцип свободи польотів у відкритому повітряному просторі, принцип забезпечення безпеки міжнародної цивільної авіації, принцип національної юрисдикції над повітряними суднами та їхніми екіпажами та інші.

Міжнародно-правова регламентація міжнародних польотів та режиму міжнародного повітряного простору призвело до виникнення міжнародного публічного повітряного права.

Україна як новий суб'єкт міжнародного права після здобуття своєї незалежності 10 серпня 1992 року стала 172 країною-членом Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), яка сьогодні налічує 191 країну.

Приєднання України до Чиказької конвенції про міжнародну цивільну авіацію (набула чинності 4 квітня 1947 року) сприяє розвитку і вдосконаленню бази для національних норм. Встановивши принцип визнання державного суверенітету, Чиказька конвенція затвердила право кожної держави регулювати повітряні перевезення у межах своєї території, комерційну діяльність